

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

készült 2004. szeptember 23. napján Herceghalom Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának hivatalos helyiségében.

Jelen vannak:

Fővárosi és Pest Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat részéről:

☞Dr. Winkler István	igazgatóhelyettes
☞Benécsné dr. Bárdi Gabriella	gyombiológus
☞Ónodi Szabó Géza	osztályvezető
☞Kállay Péter	növényvédelmi felügyelő

Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat részéről:

☞Dr. Lánszki Imre	főigazgató-helyettes

Herceghalom Önkormányzat Polgármesteri Hivatal részéről:

☞Garainé dr. Szelenczy Gabriella	jegyző
☞Schneider László	polgármester

Lakosságot képviseli:

☞Dr. Mosolygó Sára

HKG Rt részéről:

☞Bártfai Márton	igazgató
☞Kókai Tamás	növényvédelmi szakirányító

Biplán Kft részéről:

☞Cselőtei József	pilóta
☞Varga Lajos	szerelő

Tárgy: A Herceghalom települést ért Reglone kár kivizsgálása

A Főváros- és Pest Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat a 2004. augusztus 28-án végzett reglonozást követő kár kivizsgálására a mai napra meghallgatásra idézte a HKG Rt és a Biplán Kft képviselőit. A résztvevők helyszíni szemlét végeztek, melynek során megtekintették a kezelt területet, a repülőgép felszállóhelyét. Több helyen a károsodott növényeket is megszemléltek.

Benécsné dr. Bárdi Gabriella gyombiológus:

A szemle során az alábbiak kerültek megállapításra: különböző dísznövényeken (pl.: ricinus, berkenye, vadgesztenye) a levéllemezekon változó számú (1-20) és változó méretű (3-4 mm – 8-10 mm) közel kör alakú, illetve néhány növényen szabálytalan ellipszoid jellegű barna nekrotikus foltok láthatóak. A növények egy részén a kiszáradt foltok már elkezdtek kitöredezni a levéllemezről. Ezek a tünetek egyértelműen a Reglone Air kezelés nyomán bekövetkezett elsodródás tünetei. A növényeken egyéb biotikus és abiotikus károk is láthatók (pl.: aknázómoly), de ezektől a növényvédőszer perzseléses tünetei jól elkülöníthetők. Ezeket a perzseléses tüneteket a kezelésben részesült tábla mellett lévő vadgesztenye fákon is azonosítottuk.

A helyszíni szemle során a település több pontján kerültek különböző növények megvizsgálásra.

Dr. Winkler István igazgatóhelyettes:

A 2548-IG sz. alatt iktatott, 2004. szeptember 9-én megérkezett lakossági panaszban, melyet Dr. Czinkóczy Béla 2053 Herceghalom, Ördöglovas lejtő 11. szám alatti lakos nyújtott be, az alábbiak állnak: a településhez tartozó lakóházaktól kb. 50 méterre lévő napraforgó táblákat permetezték egy helikopterről. Az időjárás szélsőségesen szeles volt, valamint a helikopter a fordulót a lakóházak fölött tette meg.

Lakossági nyilatkozattal szemben a HKG Rt, illetve a permetezést végrehajtó Biplán Kft részéről az alábbiakat nyilatkozzák:

Cselőtei József pilóta – Biplán Kft:

Az időjárás a repülési vezetési naplónak megfelelő volt, és a falu felett nem repültem el, azt nem közelítettem meg. A gép Reglo-Jet fűvókával volt felszerelve és menetirányban 120°-os szögben elforgatva, a vegyszer nyomás 1,5 atm volt. A biztonsági sáv a szabályoknak megfelelő volt. A repülési magasságom 5 m volt.

Bártfai Márton – HKG Rt igazgatója:

A jegyzőkönyvhöz mellékeljük a meteorológiai szolgálat térségünkre vonatkozó jelentését, melynek tanúsága szerint a munkavégzés időpontjában nem volt a megengedett meghaladó erősségű szél. A HKG Rt a hét folyamán két ízben is azért halasztotta el a helikopteres permetezést, mert a szélviszonyok nem voltak megfelelőek. Annak ellenére, hogy a szombati munkavégzés a társaságnak többletköltséget okozott, a kérdéses napon végeztettük el a permetezést, éppen annak érdekében, hogy az esetleges akaratlan károkozást minimálisra tudjuk csökkenteni.

Kérem a T. Hatóságot, nyilatkozzon arról, hogy 11 nappal a permetezés végrehajtása után indokolt volt-e annak kihirdetése, hogy az elsodródott szer közegészségügyi szempontból veszélyes. Kérem továbbá szíves nyilatkozatukat arról, hogy elsodródásos Reglone szennyeződés okozhat-e az emberi szervezetben egészségügyi károsodást.

Kókai Tamás – HKG Rt növényvédelmi szakmérnöke:

A 2004. augusztus 28-i napraforgó lombtalanítás növényvédelmi részét én irányítottam a H7 jelű tábla fölött, amelyről az elsodródás történhetett, a helikopter kb. 1 órás munkát végzett reggel 8 és 9 óra között. Ez alatt az idő alatt én és a munkában segédkező 4 kollégám szélcsendet érzékelt. A bejárásán kívül két munkarepülésen is részt vettem, ezalatt szemmel

látható elsodródást nem tapasztaltam.

2004. szeptember 7-én érkezett levélben tájékoztatott Garainé dr. Szelenczy Gabriella jegyző, hogy a faluban vegyszerkár történt, én még aznap levélben reagáltam, hogy milyen időpontban és milyen növényvédőszerrel használtunk fel, illetve az érintett ügyben ki az illetékes hatóság.

A növényvédelemmel kapcsolatos dokumentumokat, bizonylatokat a Fővárosi és Pest Megyei Növény- és Talajvédelmi Szolgálat rendelkezésére bocsátom.

Dr. Winkler István – igazgatóhelyettes:

A növényvédőszer nem célterületre jutása esetén a növényvédőszer maradék vizsgálat dönti el, hogy a szennyeződött termények fogyaszthatók-e, vagy forgalomba hozhatók-e. Ilyen esetben a Szolgálat forgalmazási és felhasználási korlátozást rendel el, aminek feloldása a szermaradék vizsgálat eredményétől függ.

Az 5/2001. FVM rendelet ezekben az esetekben bejelentési kötelezettséget ír elő azok részére, akik a növényvédőszer nem célterületre jutását észlelik. Szolgálatunkat ilyen bejelentéssel nem keresték meg. Erről az esetről akkor jutunk tudomásunk, amikor az Önkormányzat már intézkedésbe kezdett.

Benécsné dr. Bárdi Gabriella gyombiológus:

Válaszolva a HKG Rt igazgatójának a Hatóság felé feltett kérdésére:

Az elsodródott Reglone Air, mivel a direkt kezeléshez képest elhanyagolhatóan kis koncentráció kerül a nem célzott növényzetre, közegészségügyi szempontból nem jelent veszélyt. Ugyanakkor tény, hogy a Reglone Air közegészségügyi besorolása, amely a szer felhasználóira, illetve a szerrel direktben kezelt terményekre vonatkozik: közegészségügyi szempontból veszélyes.

Dr. Lánszki Imre - Növény- és Talajvédelmi Központi Szolgálat főigazgató-helyettesének nyilatkozata:

A Reglone Air termék kifejlesztése során a gyártó cég technikai igazgatója volt, ezért a legtöbb, a termékre vonatkozó szakmai információval rendelkezik, beleértve a toxikológiai adatokat is. Elmondta, hogy eddig három Reglone termék került kifejlesztésre, ezek közül az utolsó a Reglone Air rendelkezik a legjobb környezetkímélő és környezethigiénés paraméterekkel. A termék gyakorlatilag kifejezetten a légi kijuttatás igényeihez igazodva került kifejlesztésre. Ugyanakkor nagyon hatékony termék, mely a legkisebb elsodródást is jelzi. Hatóanyaga a növényben a sejtlégzést gátolja, a fotoszintézis I. szakaszába avatkozik be; a hatás napos időben 2-3 nap után, borús időben 5-6 nap után jelenik meg a növények bórszövetén, elsősorban leveleken perzseléses foltok formájában. Elsodródás esetén a növények különbözőképpen reagálnak, a pettyek megjelenése általános, de néhány növény (pl.: kajszi, akác) szinte pettyes tünetek megjelenése nélkül, de a vegyszer jelenléte esetén is lombhullást tud produkálni. A hatóanyag csak lokális tüneteket okoz, nem szívódik fel a növényekben és a rügyekre, merisztémákra káros hatást nem gyakorol, évelők következő évi kihajtását nem befolyásolja. A tünetek által bekövetkezett kár esztétikai, illetve egyes piacra kerülő zöldségek és gyümölcsök esetében minőségi jellegű lehet (pl.: pettyes levelű saláta, vagy gyümölcs értékesítése nehezebb). A Reglone Air olyan toxikológiai vizsgálati eredményekkel rendelkezik, amelynek alapján elmondhatom, hogy elsodródás esetén gyakorlatilag semmilyen egészségügyi veszélyt nem jelent a melegvérűekre, a zöldmoszatokra, mint haltáplálékra veszélyes, a halakra kimondottan veszélyesnek számít, de közvetlen halpusztulás Reglone elsodródásból soha nem volt. Véleményem szerint a két díszhal ettől a hatástól nem pusztulhatott el. Emlősökre nincs sem akut, sem krónikus hatása,

mert a vizelettel kiürül. Az elsodródott szerek semmi közvetlen élettani hatása emberre nem lehet.

A kijuttatás műszaki paraméterei Reglone Air szernél a következők:

- kötelezően előírva Reglo-Jet szórófejek használata
- a szórófejek 120°-ban hátrafordítva.

Külön felhívom a vizsgáló hatóság figyelmét, hogy ezen paraméterek betartását ellenőrizze.

A légi kijuttatással kapcsolatban el kívánom mondani, hogy a jogszabályi előírások betartása mellett is előfordulhatnak olyan meteorológiai körülmények (pl.: inverzió), amelyek a kijuttató által előre nem jelezhetők, viszont olyan típusú elsodródást is okozhatnak, hogy a kezelt tábla feletti permetlevet tartalmazó levegőréteget a légmozgást meglehetősen távolra (pl.: 20 km) elszállítja. A repülési magasság megválasztása természetesen jelentős mértékben meghatározhatja a légi kijuttatásnál alkalmazható növényvédő szerek elsodródását.

Kérdésre előadta továbbá, hogy az ilyen permetezés során 5-8 m magasan kell repülnie a helikopternek, amennyiben ennél magasabban halad, úgy az oka lehet az elsodródásnak.

Garainé dr. Szelenczy Gabriella – Herceghalom Község Önkormányzat jegyzője:

Az 5/2001.(I.16.) FVM rendelet 36.§. /2/ bekezdése rendelkezik a permetezés helyének lakott területtől való távolságáról; ez a védőtávolság szélcsendes időben 1000 m.

A lakosság hirdetményben tájékoztatva lett a permetezésről, a várakozási idő és a permetszernek közegészségügyi veszélye tekintetében a tájékoztatás az FVM Fenntartású Szakképző Intézetek Szaktanácsadási Hálózata honlapján található alapján történt, amely szerint a Reglone Air közegészségügyi szempontból veszélyes, élelmezéségszségügyi várakozási idő borsó, szója, cirok, kukorica, napraforgó, rizs esetében 7 nap; repce, mustár, olajretek esetében 5 nap; szőlő és gyümölcs esetében 30 nap. Fenti várakozási időt az ÁNTSZ 2004. szeptember 9-i levele is alátámasztotta.

Schnaider László – Herceghalom Község Önkormányzat polgármestere:

Nyomatékosan kérte a HKG Rt-től, hogy a jövőben permetezés esetén a jogszabályban előírt védőtávolságot tartsa be.

Az érintett felek a permetezett táblát megtekintették. A növényzet már betakarításra került, ezért jelen pillanatban annak megítélése, hogy milyen méretű védősáv került a permetezésből kihagyásra, szemmel nem megállapítható. Cselőtei József pilóta nyilatkozott, hogy kb. a Móricz-majorhoz tartozó kerítés végéig megfelelő sávot hagyta ki a permetezésből. A kerítés hossza kb. 600-700 m. Az ideiglenesen kijelölt fel- és leszálló területet szintén közösen megtekintették. A terület az autópályán túl a településtől ÉK-i irányban egy réten volt.

A helyszíni szemle során a Hatóság képviselői részéről megállapításra került továbbá az is, hogy a permetezett terület teljes szélessége kb. 1 km, így a szélcsend esetére előírt 1000 m-es védősáv betartása nem is volt lehetséges.

Dr. Mosolygó Sára lakossági képviselő a jegyzőkönyv rögzítésekor nem volt jelen. Kérte Garainé dr. Szelenczy Gabriella jegyzőt, hogy részére a jegyzőkönyvet e-mailben a mai nap folyamán küldje meg. Esetleges észrevételét a jegyzőkönyvhöz csatolni fogja.

Dr. Lánszki Imre felhatalmazta a Növényegészségügyi Hatóság képviselőit, hogy az általa elmondottakat jegyzőkönyvbe diktálják. A jegyzőkönyvet a rögzítés másnapján fogja elolvasni és aláírni, és amennyiben szükséges, hozzá kiegészítéseket tesz, amelyet valamennyi résztvevő meg fog kapni.

A jegyzőkönyvet a felek elolvasás után, mint az elhangzottakkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag aláírják.

Kmf.
